

Angelika Dąbrowska
PWSZ w Zamościu – UMCS w Lublinie
pol12011dabrowska@gmail.com

VII polsko – ukraińska debata naukowa **„Polityka wpływu w stosunkach międzynarodowych** **– rywalizacja Stanów Zjednoczonych,** **Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej”**

W dniach 15-17 maja 2014 r. odbyła się w Zamościu VII debata naukowa pt. „Polityka wpływu w stosunkach międzynarodowych – rywalizacja Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej”. Organizatorem spotkania była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowicza w Zamościu. W debacie uczestniczyli studenci Uniwersytetu Narodowego „Akademia Ostrogska” zrzeszeni w Kole Analizy Politycznej „Polis” oraz członkowie Studenckiego Koła Stosunków Międzynarodowych. Moderatorem spotkania był dr Łukasz Potocki.

Uroczystego otwarcia VII debaty naukowej dokonał prof. dr hab. Waldemar Martyn, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowicza wraz z przedstawicielem Uniwersytetu Narodowego „Akademia Ostrogska”. VII debata była kolejną z cyklu zapoczątkowanego w 2009 r. Spotkania odbywają się rokrocznie a ich przedmiotem są najbardziej istotne problemy na arenie międzynarodowej.

Głównym celem spotkania, które odbyło się w maju, było ukazanie polityki wpływu w stosunkach międzynarodowych z uwzględnieniem przede wszystkim trzech podmiotów – Unii Europejskiej, Federacji Rosyjskiej i Stanów Zjednoczonych. Debata została podzielona na panele tematyczne. Pierwszy dotyczył wpływu w stosunkach międzynarodowych z uwzględnieniem stref wpływów USA, Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej. Drugi to omówienie rywalizacji i współpracy wymienionych podmiotów. Ostatni, trzeci panel dotyczył perspektywy stworzenia nowego ładu międzynarodowego.

W pierwszej części spotkania studenci obu uczelni przedstawili swoje opinie dotyczące interpretacji zagadnienia wpływu w stosunkach międzynarodowych. Zastanawiali się w jaki sposób można definiować wpływ w stosunkach międzynarodowych. Studenci interpretując to zjawisko w wielu kwestiach mieli podobne zdania. Każda ze stron wysuwała argumenty dotyczące czynników

warunkujących skuteczne funkcjonowanie państwa na arenie międzynarodowej. Niegdyś potęgą państwa utożsamiana była wyłącznie ze strefą militarną. Obecnie fundamentem wpływu są zasoby, a więc zdolności i możliwości danego podmiotu. Ponadto studenci zwrócili uwagę, że strefa wpływu nie musi być tylko pojęciem geograficznym. W prezentacjach obrazowo przedstawili w jakich regionach USA, UE, FR posiadają wpływ. Poza tym uczestnicy debaty dowiedli, że małe państwa nie mają realnych szans na kontrolę ładu międzynarodowego, ponieważ nie posiadają wspomnianych zasobów. Studenci zwrócili również uwagę na teorię serca świata. Zgodnie z nią *„Kto rządzi Europą Wschodnią, panuje nad sercem kontynentu. Kto rządzi sercem kontynentu, panuje nad największą wyspą świata. Kto rządzi największą wyspą świata, panuje nad światem”*. W związku z tym uczestnicy debaty zastanawiali się czy powyższa teoria jest adekwatna do rzeczywistości. Otóż stwierdzili, że coś takiego realnie istnieje. Niewątpliwie na arenie międzynarodowej toczy się gra o światową hegemonię. Ponadto interesującą kwestią była problematyka dotycząca westernizacji i globalizacji. W trakcie pierwszego panelu dyskusyjnego studenci obu uczelni zadawali pytania, na które bardzo często nie było jednoznacznej odpowiedzi. Pierwsza część debaty w pełni wyjaśniła zjawisko wpływu w stosunkach międzynarodowych z uwzględnieniem stref wpływów USA, Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej.

W drugiej części spotkania studenci skupili się na sektorach, w których USA, UE i FR rywalizują, a w których mogą współpracować. Dużą uwagę zwrócono m.in. na obszary dotyczące strefy energetycznej, zjawiska terroryzmu, waluty, a także kultury. Stwierdzono, że w kontekście energetycznym Unia Europejska jest bardziej zależna od Federacji Rosyjskiej niż USA. Zdecydowanie poziom kontaktów omawianych podmiotów determinuje czy możemy mówić o współpracy czy o rywalizacji. Studenci rozmawiali również o sankcjach nałożonych na Rosję. Zgodnie stwierdzili, że mogą przybierać aspekt polityczny i ekonomiczny. Niemniej jednak ograniczenia nałożone na Federację Rosyjską mają inny rodzaj ze strony UE, a inny ze strony USA. Jednak w większym stopniu ukazują w jakim kontekście podmioty ze sobą współpracują, a w jakim rywalizują. Studenci zwrócili również uwagę na istotę znalezienia nowych zastosowań dla znanych surowców. Kluczowym zagadnieniem może okazać się znalezienie nowych rynków, zastosowanie surowców w innej dziedzinie, a także znalezienie nowych zasobów, ponieważ wydobywanie staje się coraz trudniejsze, a popyt wciąż rośnie. Istotną kwestią jest waluta. W trakcie drugiego panelu dyskusyjnego stwierdzono, że najbardziej rozpowszechnioną

walutą jest amerykański dolar. Studenci wskazali również jego siłę na arenie międzynarodowej. Stwierdzili również, że konkurencję dla dolara w większym stopniu stanowi euro niż rubel. Należy podkreślić istotę tzw. zimnej wojny walutowej wymierzonej przeciwko dolarowi.

Kolejnym aspektem omawianym przez studentów obu uczelni było zjawisko terroryzmu. Wypowiedzi głównie skupiły się na możliwości zapewnienia bezpieczeństwa USA, UE i Federacji Rosyjskiej. Potencjalnie najbardziej prawdopodobnym scenariuszem jest współpraca USA i UE w ramach NATO skierowana przeciwko Federacji Rosyjskiej. Uczestnicy debaty stwierdzili, że kraje „frontowe” takie jak Polska mogą czuć się najbardziej zagrożone wystąpieniem omawianego zjawiska. Pod koniec tej części spotkania rozważania studentów skupiły się na kulturze. Zastanawiali się czy istnieje coś takiego jak kultura amerykańska, kultura rosyjska i kultura europejska. W bardzo ciekawy sposób został omówiony wpływ każdej z nich na sytuację międzynarodową.

Trzecia część spotkania to rozważania dotyczące perspektywy utworzenia nowego ładu międzynarodowego. W tym panelu studenci wykazali się zarówno wiedzą, jak i kreatywnością w tworzeniu nowatorskiej wizji świata. Najwięcej uwagi poświęcono scenariuszom dotyczącym wizji ładu międzynarodowego. Studenci w swoich rozważaniach przewidywali możliwość wystąpienia unilateralizmu na przykładzie USA, multilateralizmu na zasadzie połączenia trzech podmiotów. Zakładali również możliwość wystąpienia dwóch skrajności, a więc wojny i pokoju na świecie. Studenci w swojej nowatorskiej wizji świata znaleźli również miejsce na scenariusz polegający na objęciu władzy przez jedno mocarstwo nad pozostałymi państwami.

Warto podkreślić, że kolejna debata naukowa, tak jak poprzednia, również stała się doskonałą sferą wymiany myśli i poglądów. Studenci bardzo wnikliwie analizowali poszczególne panele tematyczne. Padło wiele interesujących pytań, na które niejednokrotnie nie było jednoznacznych odpowiedzi. W zamierzeniu organizatorów celem VII debaty naukowej miało być znalezienie odpowiedzi na zagadnienia dotyczące polityki wpływu w stosunkach międzynarodowych z uwzględnieniem rywalizacji i współpracy Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej. Cel ten udało się w pełni zrealizować.